

Informacija o preusmjeravanju sredstava sa potrošačke jedinice Ministarstvo kulture i medija (organizacioni kod 40801) na potrošačku jedinicu Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (organizacioni kod 50401) za potrebe izrade i objavljivanja tri leksikona - Leksikon arheologije Crne Gore, Leksikon dramskih umjetnosti i Leksikon književnosti

Crnogorska akademija nauka i umjetnosti obratila se Ministarstvu kulture i medija zahtjevom za pružanje finansijske podrške broj 02-2780/1 od 04.12.2024. godine, za obezbjeđivanje finansijskih sredstava za objavljivanje tri leksikona – Leksikon arheologije Crne Gore, Leksikon dramskih umjetnosti i Leksikon književnosti. Uz zahtjev je dostavljena i finansijska projekcija izrade leksikona u ukupnom iznosu od 238.883,34 eura.

Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (CANU), osnovana je 12. oktobra 1971. godine, kao Društvo za nauku i umjetnost Crne Gore, sa sjedištem u Titogradu. Kao "samostalna i samoupravna naučna organizacija, koja udružuje istaknute naučne radnike i istaknute umjetnike", i kao najviša ustanova u oblasti nauke i umjetnosti u Crnoj Gori, Društvo je imalo za cilj "unapređenje nauke i umjetnosti, pomaganje svestranog razvoja SR Crne Gore i učvršćivanje saradnje i bratstva među jugoslovenskim narodima i republikama.

Zakonom o Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti, koji je usvojen na sjednici Skupstine SRCG 10. marta 1976. godine, Društvo za nauku i umjetnost Crne Gore i formalno je preraslo u Crnogorsku akademiju nauka i umjetnosti. Kao najviša naučna i umjetnička ustanova u Crnoj Gori, od posebnog nacionalnog i državnog interesa, Akademija njeguje, unapređuje i podstiče umjetničku djelatnost, afirmiše duhovnu i nacionalnu tradiciju Crne Gore i svojim djelovanjem doprinosi ukupnom napretku države Crne Gore, organizuje, obavlja, razvija, podstiče naučna istraživanja - samostalno i sa drugim naučnim ustanovama; organizuje samostalno ili sa drugim, naučne skupove, simpozijume, naučne tribine, naučna savjetovanja, izložbe; promovise rezultate naučnog i umjetničkog stvaralaštva, pomaže individualni naučni i umjetnički rad svojih članova i naučni i umjetnički rad u drugim ustanovama; učestvuje u utvrđivanju programa od naučnog i umjetničkog značaja za Crnu Goru, pomaže osposobljavanje i usavršavanje naučnog i umjetničkog podmlatka, izdaje publikacije iz oblasti nauke i umjetnosti, podstiče i njeguje naučnu umjetničku kritiku; skuplja, sređuje i proučava naučnu građu iz oblasti nauke i umjetnosti; učestvuje, po potrebi, u ocjenjivanju rezultata naučnog i umjetničkog stvaralaštva; daje inicijative, predloge i mišljenja državnim organima i drugim nosiocima ekonomskog, obrazovnog, kulturnog i javnog života radi što uspješnijeg rješavanja pojedinih dugoročnih i aktuelnih problema društvenog razvitka.

Sa aspekta crnogorske kulture i suštinskog doprinosa izdavačkoj djelatnosti u oblasti kulture i umjetnosti, od kapitalnog značaja su leksikoni na kojima se intezivno radi i koji će biti realizovani u naredne dvije godine. Leksikon arheologije Crne Gore, Leksikon dramskih umjetnosti i Leksikon književnosti po prvi put će na ovim prostorima, svaki u svojoj oblasti, objediniti sve aspekte navedenih umjetnosti i kulture i dati pregled razvoja institucija, obrazovnog sistema, različitih kulturnih društava, događaja te značaja pojedinaca, umjetnika, pregalaca čime će se dati uvid u pregledne istorijske, kulturološke, umjetničke presjeke značajne kako za širu kulturnu zajednicu tako i za sve buduće istraživače.

Imajući u vidu da su Ministarstvo kulture i Crnogorska akademija nauka i umjetnosti zaključile Sporazum o saradnji broj 02-389 od 09.03.2017. godine, a kojim je između ostalog utvrđen zajednički interes u realizaciji zajedničkih leksikografskih i drugih izdanja, iz istog proizilazi i finansijska participacija u objavljivanju navedenih leksikona. Akademija je dostavila detaljnu specifikaciju troškova navedenih projekata (obim projekta, učesnici projekta, dinamiku realizacije, troškove štampe, i sl.).

Posebno ističemo da su sva izdanja opremljena, u zavisnosti od kategorizacije članka, fotografijama visoke rezolucije i da cjelokupan grafičko-dizajnerski i leksikografski angažman usložnjava rad na projektima.

Ministarstvo kulture i medija, cijeneći ovaj zahtjev, a u skladu sa raspoloživim finansijskim sredstvima utvrdilo je da podrška u realizaciji objavljivanja izdanja leksikona ima veliki značaj za kulturu, te je zauzelo stav da bi ovakav projekat trebalo podržati.

Predloženi model finansijske podrške Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti je Ugovor o sufinansiranju, koji će biti zaključen između Ministarstva kulture i medija i Crnogorske akademije nauka i umjetnosti, preusmjeravanjem sredstava u skladu sa članom 45 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list CG", br. 20/14, 56/14, 70/17, 55/18, 66/19, 70/21, 27/23, 123/23 i 125/23) u iznosu od 45.000,00 eura, na sljedeći način:

Sa potrošačke jedinice Ministarstvo kulture i medija (organizacioni kod 40801)

Sa Programa 20 021 Produkcija i umjetničko stvaralaštvo

Sa potprograma 20 020 001 Kulturno umjetničko stvaralaštvo

Sa aktivnosti 20 020 001 001 Podrška kulturno umjetničkom stvaralaštvu

- Sa izdatka 4324 – Transferi opštinama – 10.000,00;

Sa aktivnosti 20 020 001 002 Razvoj kulture na sjeveru

- Sa izdatka 4318 – Ostali transferi pojedincima – 25.000,00;

Sa Programa 20 021 Zaštita, očuvanje i razvoj kulturne baštine

Sa potprograma 20 021 001 Kulturna baština

Sa aktivnosti 20 021 001 001 Podrška istraživanju i zaštiti kulturnog nasleđa

- Sa izdatka 4318 – Ostali transferi pojedincima – 10.000,00.

Na potrošačku jedinicu Crnogorska akademija nauka i umjetnosti (organizacioni kod 50401)

Na program 19 037 Naučno i umjetničko stvaralaštvo

Na potprogram 19 037 001 Djelovanje Crnogorske akademije nauka i umjetnosti

Na aktivnost 19 037 001 001 Podrška naučnom i umjetničkom stvaralaštvu

- Na izdatak 4147 – Konsultantske usluge, projekti i studije – 45.000,00.